

คำนำ

ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 (HI 491) เป็นวิชาที่จัดอยู่ในหลักสูตรของภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีจุดประสงค์ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ความเป็นมาของทวีปแอฟริกาสมัยตกเป็นอาณานิคมจนถึงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื้อหาจะเริ่มตั้งแต่ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นเวลาที่ประเทศยุโรปตะวันตกเข้าไปแข่งขันแย่งชิงดินแดนในทวีปแอฟริกาแบ่งสรรดินแดนให้อยู่ในความครอบครองของแต่ละประเทศ และจัดตั้งนโยบายการปกครองอาณานิคม ในขณะเดียวกันก็จะได้เห็นปฏิกริยาโต้ตอบของชาวแอฟริกันที่มีต่อการเข้ามาของชาวยุโรป นับตั้งแต่การต่อต้านการเข้ามายึดครองแอฟริกาของประเทศยุโรปซึ่งการต่อต้านนี้ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากแอฟริกามีจุดอ่อนคือความแตกแยกภายใน การกบฏของชาวพื้นเมืองเพื่อต่อต้านนโยบายการปกครองของชาวยุโรป จนกระทั่งเกิดขบวนการชาตินิยมและต่อสู้เพื่อเอกราชของตน ทั้งนี้ได้เน้นให้เห็นอิทธิพลของยุโรปที่มีต่อแอฟริกาในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนความพยายามของผู้นำชาวแอฟริกันในอันที่จะร่วมมือกันสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้แก่แอฟริกา

อนึ่ง ในการเขียนตำราเล่มนี้ ผู้เขียนได้จัดแบ่งประเทศให้รวมอยู่ในแอฟริกา ส่วนต่าง ๆ เช่น แอฟริกาเหนือ แอฟริกาตะวันตก แอฟริกากลาง ฯลฯ โดยยึดแนวตามหนังสือ Ayandele, E.A. *The Growth of African Civilization : The Making of Modern Africa* Vol. 2 New York : Humanities Press, 1971. ดังเช่นแอฟริกาเหนือได้แก่ อียิปต์ ชูดาน เอธิโอเปีย และมาเกรบ ขณะที่หนังสือบางเล่มจัดรวมอียิปต์และเอธิโอเปียอยู่ในแอฟริกาตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนแอฟริกากลางได้รวมประเทศต่าง ๆ เช่น คองโก อังโกลา คีนยา ฯลฯ คำศัพท์ต่าง ๆ ที่เป็นภาษาพื้นเมือง ผู้เขียนถือตามวิธีอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตำราเล่มนี้ ผู้เขียนขอรับไว้และจะพยายามแก้ไขปรับปรุงในโอกาสต่อไป การพิมพ์ครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ 3 แต่ผู้เขียนยังมีได้มีเวลาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหา ผู้เขียนจะพยายามแก้ไขส่วนบกพร่องต่าง ๆ ของตำราเล่มนี้ในโอกาสต่อไป

นันทนา เตชะวณิชช์

ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง